

Pogány Erzsébet laudáció

Pogány Erzsikével sok-sok éve ismertük egymást – egy városban, Somorján nőttünk fel. Erzsike nővére, Karola, aki az idősebb testvér szerepén túllépve a négy elárvult testvérének felnevelője lett, - osztálytársam volt. Erzsikével akkor találkoztunk újra, amikor két kisgyermek édesanyjaként újra nekivágott az egyetemi tanulmányainak. Utána életutunk sok-sok pontban összefonódott.

Kitartása, munkabírása szinte nem ismert határokat. 1989 után együtt dolgoztunk az Együttélés mozgalomban. Mindnyájunk számára meghatározó élmény volt, hogy a felvidéki magyarságnak újra lehetett politikai érdekképviselője, de pártot, politikai mozgalmat a semmiből teremteni így sem volt könnyű. Duray Miklós közvetlen munkatársaként dolgozott sok évig - több választási kampányt vitt sikerre, de sohasem találtatott olyan szervezési feladatot, mely kifogott volna rajta. Később Magyarországon folytatta a munkát, Csóti György, Csoóri Sándor és Dobos László munkatársaként.

Mikor a MAGYAROK VILÁGSZÖVETSÉGÉBEN tovább már nem találta a helyét, hazajött, hisz itt sem voltunk bővében elkötelezett, tenni akaró embereknek. Közösségépítésben és szervezésben nehéz volt túltenni akaraterején, kommunikációs készségén és probléma-megoldó képességén. Nem volt ez sem egy könnyű terep, hisz egyrészt a félelemmel, másrészt a kishitűséggel vagy éppen a lopakodó konformizmussal, a többségi nemzethez való igazodás kényszerével kellett naponta megküzdenie.

Nevéhez kötődik a SZÖVETSÉG A KÖZÖS CÉLOKÉRT (SZAKC) megalakítása 2001-ben, mely a felvidéki magyar civil társaságokat szövési hálózatba, majd 2005-ben Szlovákiában az első magyarnyelvű hírportál, a Felvidék.ma elindítása. Mindkettőt a semmiből teremtette - s ezerszer küzdött meg azért, hogy megmaradjon, mert az ellenszélből, az ellendrukkerekből és az értetlenségből sohasem szenvedtünk hiányt. 2009-ben a SZLOVÁKIAI MAGYAR KÖZGAZDÁSZ TÁRSASÁGOT alakította meg, s büszkén mesélte, hogy ez az első magyar szakmai társaság.

Egy rádióinterjúban így vallott önmagáról:

“Én magam valóban jó háttérembernek tartom. Az, hogy én megfelelő célokért, megfelelő feladatokért a háttérben tevékenykedjek, én ebben soha nem láttam gondot. És figyelem magam, ha ma egy jó ötletet hallok, akkor örömmel segítem azt a jó ötletet megvalósítani. Ha gáncsoskodással találkozom, akkor azt gondolom, hogy lesz majd egy másik ötletem. ... ez az, ami megkeményíti az embert. Mások ügyeit mindig jó szívvel segítem, soha nem mondhatta senki,

hogy ha segítségért fordult hozzám, akkor ne próbálnék segíteni, és egész jól viselem a gáncsoskodást is, mert ez megint csak (hogyan mondjam) ebben a közösségben majdnem természetes.” „A háttérben kívánt maradni, mégis ragyogott” írta róla az egyik közvetlen munkatársa.

Munkájáért több elismerést kapott, többek közt az *Eszterházy Érdemérmét*, a *Teleki Sámuel Érdemérmét*, 2015-ben az összmagyar kapcsolatok erősítéséért a *Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét*. Nem véletlen, hogy inkább azokat az emberi kapcsolatokat tartotta fontosnak, melyekhez ezek a kitüntetések nyitottak utat.

Szociális érzékenységét gyerekkorából hozta magával – korán került árvaságra, s azt tapasztalta, hogy szülővárosa közössége nem engedte el a bajba jutott ember kezét.

Elkötelezett tagja volt a CARISSIMI kuratóriumának, mely azoknak a családoknak a támogatását tűzte ki célul, amelyek sérült beteg vagy fogyatékkal élő gyermekeket nevelnek. Soha ki nem fogott a javaslatokból, ötletekből, mit lehetne és kellene tenni azoknak a családoknak az érdekében, amelyek segítség híján nehezen birkóznak a rájuk zúduló napi teherrel. Ilyen indíttatásból hívta életre a FELVIDÉKI LELKI ELSŐSEGÉLY TELEFONSZOLGÁLATOT is, hisz a bajban nehéz más nyelven megfogalmazni azt, amit az ember anyanyelvén is nehéz kimondani...

Hitte, hogy „figyelnünk kell egymásra, és kötelességünk segíteni az elesettek gondjain...”

Korán elment, mégis egy egész életművet hagyott maga után, melyet méltán tekinthetünk a magyar örökség szerves részének.

Bauer Edit